

ԱՆԴԱԴԱՐ ԲԱՆՈՂ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Ի՞ՆՉ Է ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆԸ:

Յիշողութիւնը մեզի կարելիութիւն կու տայ տեսակաւոր տեղեկութիւններ արձանագրելու՝ շնորհիւ մեր ուղեղի ջղային բջիջներուն: Երբ մենք տեղեկութիւններ կը ստանանք, այդ ջղային բջիջներուն միջեւ կապեր կը ստեղծուին: Հետեւաբար յիշողութիւնը անդադար կը գործէ:

ՅԻՇՈՂՈՒԹԵԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

Յիշողութիւնը բազմաթիւ տեսակներ ունի օրինակ.-

1.- Կարճ ժամանակի յիշողութիւնը մեզի կարելիութիւն կու տայ տեղեկութիւն մը մեր միտքը պահելու, որպէսզի շուտով չմոռնանք: Օրինակի համար, ան մեզի կ'օգնէ հեռաձայնի թիւ մը մտապահելու, մինչեւ զայն թուղթի մը վրայ արձանագրենք:

2.- Երկար ժամանակի յիշողութիւնը տեղեկութիւնները կ'ամբարտ երկար ժամանակի համար, նոյնիսկ երբեմն մեր ամբողջ կեանքին ընթացքին:

3.- Չգացողական յիշողութիւնը մեր զգայարաններուն (տեսողութիւնը, լսողութիւնը, հոտառութիւնը, շօշափումը, համտեսումը) կարելիութիւն կու տայ տեղեկութիւնը «կարդալու»: Այս յիշողութիւնը այն յիշողութիւնն է, որ ամենէն կարճ ժամանակի ընթացքին տեղեկութիւնները կը պահէ եւ արագ կ'ընդմիջէ:

ՅԻՇՈՂՈՒԹԵԱՆ ՍԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

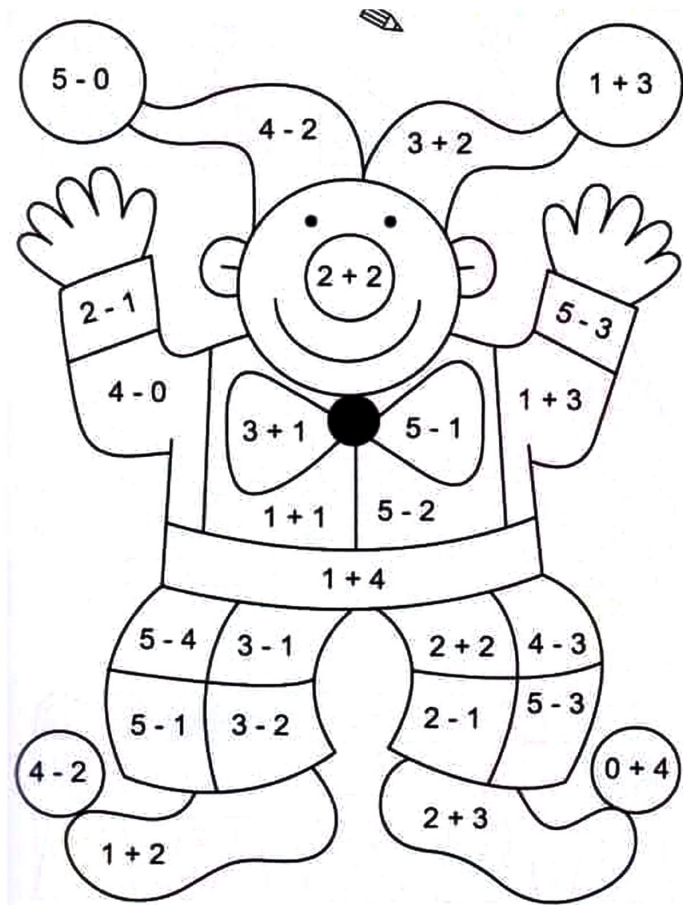
Մենք գիտենք, որ մեր յիշողութիւնը կը ջնջէ այն տեղեկութիւնները զորս այլեւս պետք չունի: Այս ձեւով, մոռացումը կը թեթեւցնէ ուղեղին ծանրաբեռնուածութիւնը: Սակայն երբեմն կը պատահի, որ մենք կը մոռնանք բան մը, որ պետք էր միտքերնիս պահելիս: Ասիկա կը նշանակէ, թէ մենք այդ տեղեկութեան բաւականաչափ կարելորութիւն չենք տուած: Սակայն մենք կրնանք զայն սրբագրել:

ԳԻՏԵԻՐ, ԹԵ...

Մեր յիշողութիւնը աշխատանքէ չի դադրիր: Մենք այս երեւոյթին կ'անդրադառնանք յատկապէս երբ կը փորձենք դաս մը սորվիլ, սակայն մենք մեր յիշողութիւնը կը գործածենք նաեւ տարբեր, փոքր աշխատանքներու պարագային:

Անիկա պարզապէս մեծ շտեմարան մը չէ, ուր ամբարուած են մեր բոլոր յուշերը:

ԹԻՒԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ՝ ՄԱՐՄԻՆԻ ԱՇՈՏԵԱՆ-ՇԱՀԻՆԵՆԻ
ՆԿԱՐԱՍՏՈՒՅԵՑ՝ ՈՒՅՅԻ ԲԵՇՈՇԵՆԸ

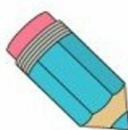
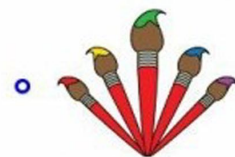

Թուաբանական գումարումներն ու հանումները կատարել էտք, հետեւեալ գոյներով ներկէ՛ խամաճիկին պատկերը:
 1 պատասխանը կրող բաժինը սեւ
 2 պատասխանը կրող բաժինը դեղին
 3 պատասխանը կրող բաժինը կապոյտ
 4 պատասխանը կրող բաժինը կարմիր
 5 պատասխանը կրող բաժինը կանաչ

Թիւերը միացնելով ամբողջացո՛ւր պատկերը, ապա՝ գունաւորէ՛ նախասիրած գոյներովդ:

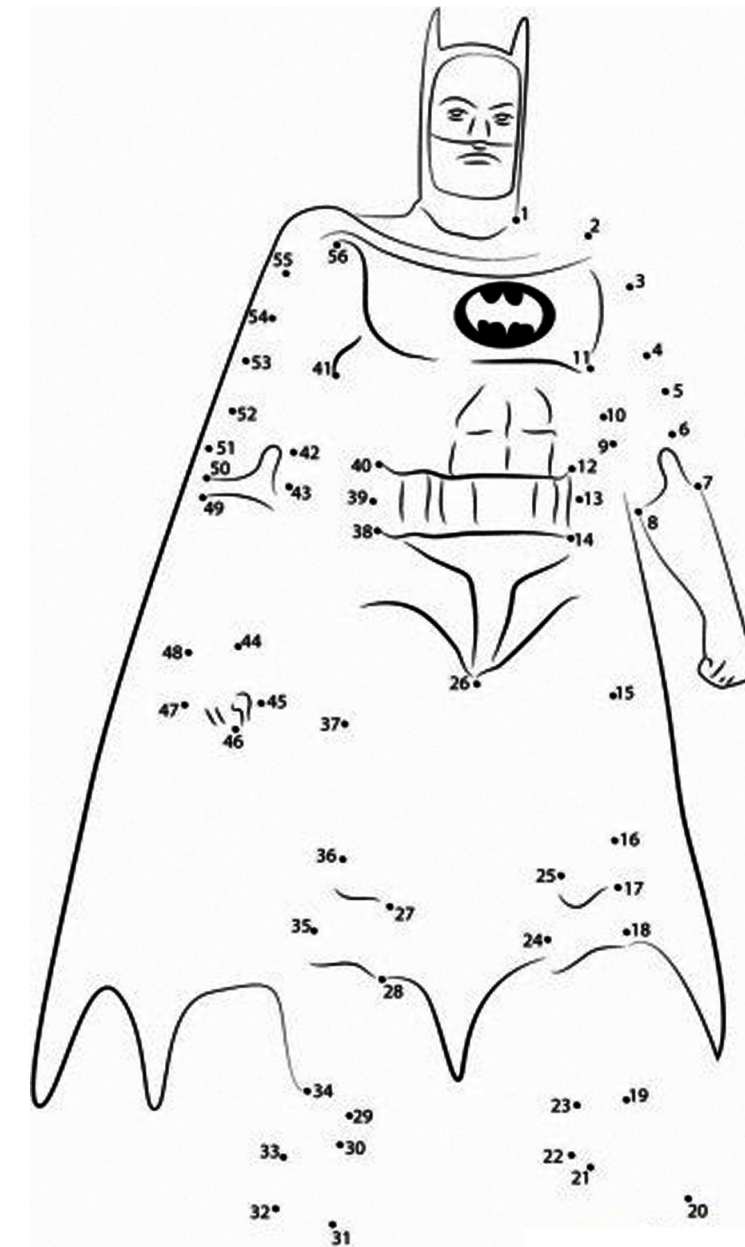
Իւրաքանչիւրը միացո՛ւր համապատասխան առարկային:

ՀԱՆԵԼՈՒԿ

Թելեր ունիմ գոյնզգոյն,
 Կը սիրեմ ծաղիկ ու թուփ,
 Ես ձեր բոլորին ճանաչ,
 Թռիչքս կարճ, կեանքս կարճ:

Իվիզելվոյ : դուլոուտուս

ՓՈՔՐԻԿ ԱՍՏՂԸ

Փոքրիկ աստղ մը կար, որ կ'ապրեր տիեզերքին մէջ:

Միւս աստղերը շատ փայլուն էին, սակայն ան որքան փորձեր, չէր կրնար անոնց նմանիլ:

Գիշեր մը, երբ բոլոր աստղերը կը պարէին լուսինին շուրջ, փոքրիկ աստղը տխուր կու լար: Յանկարծ կը լսէ, որ մէկը զինք կը կանչէ եւ կը թելադրէ, որ երթայ արեւուն քով իր հարցը ներկայացնելու համար: Ան կ'ուրախանայ եւ շուտով կ'երթայ արեւուն քով:

Արեւը ժպտով կ'ընդունի զայն եւ կը հարցնէ, թէ ի՞նչ կը փափաքի:

Աստղը կ'ըսէ. «Երանի՛ք թեզի պէս մեծ եւ փայլուն ըլլայի»: Արեւը կը պատասխանէ. «Բաւական ժամանակ կ'ուզես որ

ինծի չափ մեծ ըլլաս, բայց դուն շուտով փայլուն պիտի ըլլաս»:

Ապա արեւը ձեռքը կ'երկարէ եւ կը ձեռնուի փոքրիկ աստղին հետ:

Այդ վայրկեանին տարօրինակ բան մը կը պատահի, փոքրիկ աստղը փոփոխութիւն մը կը զգայ իր մէջ եւ կը սկսի աւելի փայլիլ:

Ան շատ կ'ուրախանայ եւ շնորհակալութիւն կը յայտնէ արեւուն զինք աւելի փայլուն դարձնելուն համար, իսկ արեւը կը պատասխանէ. «Դուն արդէն փայլուն էիր, բայց պէտք էր, որ ներքնապէս զգայիր անիկա»:

Այսպիսով փոքրիկ աստղը բարձր տրամադրութեամբ կը վերադառնայ միւս աստղերուն քով եւ այդ օրուրնէ սկսեալ ինքզինք միշտ հպարտ կը զգայ՝ իր փայլքով ու հմայքով:

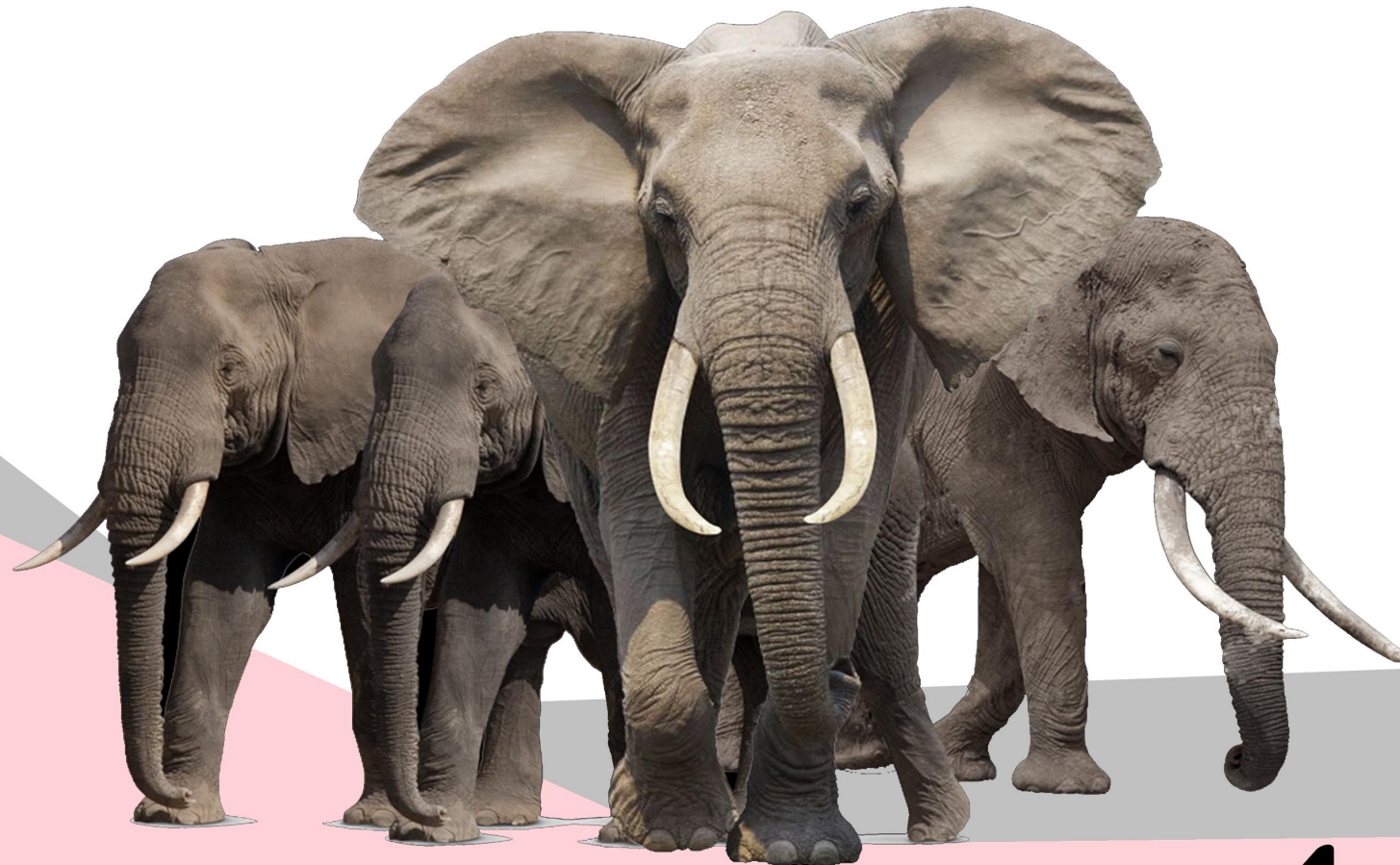
ՅԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԳԻՏԵԻՐ, ԹԵ...

ՓԻՂԵՐԸ ԿԱՐՄԻՐ ԳՈՅՆԵՆ ԿԸ ՎԱԽՆԱՆ

Քենիոյ մէջ անասնագետներ ճերմակ եւ կարմիր հագուստներ ցոյց տուած են փիղերուն:

Փիղերը սկսած են վախնալ եւ փախչիլ կարմիր կերպասներուն ի տես:

Ինչո՞ւ: Ափրիկեցի մասսայ կռուողները, կարմիր հագած, երբեմն կը յարձակին փիղերուն վրայ: Յետեւաբար անասունները այս գոյնը կը կապեն վտանգի գաղափարին հետ: Անոնք նոյնիսկ կը ճանչնան մասսաներուն հոտը: Մինչ քամպաները, որ հանդարտ հողագործներ են, բնաւ նոյն ազդեցութիւնը չունին փիղերուն վրայ...

ՇԻԿԱՅԵՐ ՆԵԱՆՏԵՐԹԱԼԸ

Դիւրին չէ գիտնալ, թէ նեանտերթալ նախամարդը ի՞նչ գոյնի մորթ եւ մազեր ուներ, որովհետեւ ո՛չ մորթէն, ո՛չ ալ մազերէն նմուշներ պահուած են: Սակայն սպանացի երկու գիտնականներ ուսումնասիրած եւ վերլուծած են երկու նմուշներու ծիւները: Անոնք յատկապէս հետաքրքրուած են այն ծիւնով, որ մելանին կ'արտադրէ եւ պատասխանատու է մորթին ու մազերուն գոյնին:

Գիտնականները եզրակացուցած են, թէ նեանտերթալ մարդիկ հաւանաբար շէկ էին:

